

Sygn. akt IV KS 19/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

w sprawie **A. S.** uniewinnionego od popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i in. po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535e § 1 k.p.k.),
w dniu 23 sierpnia 2022 r. skargi obrońcy oskarżonego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa [...],
uchylającego wyrok Sądu Okręgowego w O.
z dnia 25 czerwca 2021 r., sygn. akt II K [...], i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. obciążyć oskarżonego kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z 23 grudnia 2021 r., po rozpoznaniu apelacji oskarżyciela publicznego, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w O. z 25 czerwca 2021 r., mocą którego A. S. został uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu przestępstw, i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku odwoławczego wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając w niej naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 442 § 3 k.p.k. polegające na nieuprawnionym wydaniu orzeczenia kasatoryjnego w stosunku do oskarżonego uniewinnionego w pierwszej instancji oraz obrazę art. 6 Konwencji o ochronie praw

człowieka i podstawowych wolności, art. 45 Konstytucji RP i art. 41 k.p.k. polegającą na wydaniu wyroku przez Sąd drugiej instancji nie spełniający warunku niezależności i niezawisłości; przy tak sformułowanych zarzutach zażądał uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

W odpowiedzi na skargę prokurator Prokuratury Rejonowej w O. wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 539a § 3 k.p.k., skuteczność skargi od wyroku sądu odwoławczego, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, jest uzależniona od wykazania, że wydanie - na etapie postępowania apelacyjnego - orzeczenia kasatoryjnego naruszało art. 437 k.p.k., a zatem że nie zachodziła konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości lub nie zachodził wypadek określony w art. 454 k.p.k. albo że przy wydaniu tego orzeczenia wystąpiła bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 k.p.k. Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi od wyroku sądu odwoławczego, o której mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (zob. post. SN z 22 maja 2019 r., III KS 17/19).

Analiza sprawy doprowadziła Sąd Najwyższy do stwierdzenia, że Sąd Apelacyjny w [...] wywiązał się z powinności ciążących na nim w mocy art. 437 k.p.k. Mianowicie po rozpoznaniu apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego u niewinnionego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym Sąd ten uznał zarzuty zwykłego środka odwoławczego za zasadne i, powołując art. 454 § 1 k.p.k., wydał wyrok kasatoryjny. Zdaniem instancji odwoławczej, dysponującej kompletnym materiałem dowodowym, rysowała się realna perspektywa wydania wyroku skazującego, który jednak nie mógł zapaść przed tym Sądem ze względu na blokującą go regułę *ne peius*. Bezsporne jest, że Sąd Najwyższy w postępowaniu skargowym nie był uprawniony do badania i merytorycznej oceny słuszności stanowiska Sądu odwoławczego w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Dlatego jedynie na marginesie, wychodząc niejako naprzeciw

dalszemu biegowi sprawy, warto było odnieść się do kolejnego, istotnego jej aspektu. Otóż Sąd Apelacyjny, uchylając wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazując mu sprawę do ponownego rozpoznania, dał wyraz przeświadczeniu, że prawdopodobieństwo skazania oskarżonego jest wysokie, co wszak nie było równoznaczne z nakazaniem zastosowania się przez Sąd Okręgowy do tego poglądu. Należało z całą mocą podkreślić, że sytuacja procesowa oskarżonego w dalszym ciągu nie jest przesądzona, albowiem organ *ad quem* nie ma prawa ograniczać zasady swobodnej oceny dowodów przez organ *meriti*, w szczególności poprzez wskazówki co do oceny poszczególnych środków dowodowych, jak i całokształtu materiału dowodowego. W dalszym ciągu procedować będzie w granicach wyznaczonych przez art. 7 k.p.k., a więc zasadę swobodnego uznania sędziowskiego. W tej sytuacji, po ponownym przeprowadzeniu przewodu sądowego, Sąd *a quo* będzie miał m.in. możliwość albo uznania oskarżonego winnym zarzucanych mu czynów i wydania wyroku skazującego, albo wydania ponownie rozstrzygnięcia uniewinniającego.

Nie mogła odnieść oczekiwanego przez skarżącego rezultatu podjęta przez niego próba zakwestionowania legalności składu sędziowskiego orzekającego w przedmiotowej sprawie na etapie kontroli apelacyjnej w związku z tym, że jeden z członków składu został powołany na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] przez Prezydenta RP w dniu 10 grudnia 2020 r., a więc na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. Jakkolwiek w świetle uchwały połączonych 3 Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I – 4110 – 1/20) należy tu mówić o wadliwym powołaniu na stanowisko sędziego, to jednak *in concreto* fakt ten nie wywarł negatywnego wpływu na sposób rozpoznania przez Sąd drugiej instancji środka odwoławczego (zob. postanow. SN z 23 czerwca 2022 r., IV KK 164/22; z 19 lipca 2022 r., IV KO 134/22). Taki wniosek jest uzasadniony faktem, że strona nie przedstawiła żadnej okoliczności ani żadnego dowodu wskazujących na to, by w odniesieniu do tego konkretnego sędziego nie został dochowany standard bezstronności i niezawisłości. Wobec tego należało uznać, że w sprawie nie pojawiła się podstawa nakazująca uchylenie orzeczenia Sądu Apelacyjnego ani na podstawie przepisów wskazanych w pkt 2a skargi, ani z powodów, o których mowa w pkt 2b skargi.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia (art. 539e § 2 k.p.k.). O kosztach postępowania skargowego orzeczono po myśli art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.

[as]